

2016-04-05

VLL 80-2016

2016-01-13

S2015/08100/FS

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Fråga patienten - Nya perspektiv i klagomål och tillsyn

Västerbottens läns landsting har getts möjlighet att senast den 15 april 2016 yttra sig över slutbetänkandet, SOU 2015:102. Landstinget vill lämna följande synpunkter på förslaget.

6.1 En ändamålsenlig klagomålshantering

Västerbottens läns landsting anser att det är självklart att klagomål på vården i första hand ska rikta sig till vårdgivaren. Förslaget innebär dock inte en tydlig ingång för patienterna. Det är viktigt att stegen i klagomålshantering tydliggörs för patient och anhöriga. Det är positivt att patientnämnderna förstärks och får en än tydligare roll. Landstinget ser även att det kommer vara viktigt att patientnämnderna skapar ett fungerande system för klagomålshantering. Landstinget ställer sig vidare frågande till att patientnämnden ska uppmärksamma IVO på riskindivider och upprepade klagomål mot viss klinik. Patientnämnderna borde i stället kommunicera dessa fynd med vårdgivaren för att vårdgivaren ska kunna utöva sin anmälningsskyldighet. I annat fall bör en anmälningsskyldighet läggas även på patientnämnderna. Landstinget ser att med förslagets upplägg finns det en risk att patienter skickas mellan olika instanser.

7.4.2 Vårdgivaren är skyldig att svara patientnämnden

Det är positivt att det kommer in en bestämmelse om att vårdgivaren är skyldig att bistå patientnämnden i klagomålshantering, förslaget borde dock kompletteras med en bestämmelse om skälig tid för sådant bistånd.

8.5 IVOs utredningsskyldighet begränsas till vissa ärendetyper

Landstinget anser att det är mycket olyckligt för patienten att möjligheten till en oberoende bedömning försvåras. Förslaget leder till att alla patienter inte har möjlighet till en medicinsk objektiv oberoende bedömning och förtunnar klagomålssystemet ytterligare. Att IVO endast ska granska när det inträffat allvarliga skador innebär en direkt inskränkning av patientens rättssäkerhet. Det saknas även möjligheter för patienten att överklaga ett sådant beslut.

Landstinget anser vidare att den tvåårs regel för avgränsning av vilka klagomål som ska utredas hos IVO måste justeras. Då klagomål med det nya förslaget kan komma att först lämnas till patientnämnden eller vårdgivaren och därigenom försenas till IVO, det är därigenom inte transparent för patienten hur den ska bete sig för att kunna väcka talan i tid. Anmälningsbegreppet bör även ses över på sätt så att det definieras på likalydande sätt i nya lagen och PSL. En anmälare kan i annat fall ha klagorätt i patientnämnden, men inte vid IVO och tvärtom, det skapar inte en tydlighet i vem som kan vara part i ett ärende om klagomål mot vården.

2016-04-05

8.6 IVO ska ta ställning till om ett handlande varit felaktigt eller inte

Det är positivt att IVO ska vara skyldiga att ta ställning i beslut. Det är viktigt att besluten är sakliga och tydliga. Men landstinget vill även påpeka att det är viktigt att tillsynen bibehåller systemperspektivet och inte mer och mer glider mot en individtillsyn.

10 Konsekvenser

Resurser för klagomålshandtering bör övergå till patientnämnder och vården. Landstinget anser att det är olyckligt om en resursfördelning skulle hänga direkt samman med möjligheter för IVO att göra tillsyn. Landstingen kommer med förslaget att få ett ökat ansvar för patientens klagomål samt ett ökat antal inspektioner från IVO och en skyldighet att vara patientnämnderna behjälpliga. Förslaget kan även komma att kräva organisationsförändringar i landstinget och fungerande system för klagomålshandtering måste upprättas. Belastningen kommer inte bara ske på patientnämnder utan i olika chefsled i vården och kliniker som också kan komma att behöva resursförstärkas. Överlag kommer det framställda förslaget kräva mycket resurser från vården. Landstinget avstyrker därigenom förslaget om resursfördelningen.

VÄSTERBOTTENS LÄNS LANDSTING
Landstingsstyrelsen

Peter Olofsson
Ordförande

Anders Sylvan
Landstingsdirektör